

nyiségét is igyekszik kiokoskodni. Ha három királyokkor a havon olvadást láthatni s ha Vinczenapján lochosok idő jár, (v. legalább annyi hóvizet láthatni, hogy egy veréb ilhatik belőle) sok, — ellenkező esetben kevés bor lesz. Néhol a sarlós boldogasszonyi jó idő is a bős szűret jelzője. A karácsonyi borus idő, a téli nagy hó és a februári nedves idő sok szénát hoz.

A gyümölcstermés nagyobb mennyiségét a nagypénteki s gyümölcsoltó boldogasszonyi szép, szeles idők határozzák meg.

A nagypénteki eső száraz évre, férges máktermésre mutat. A Flórián és Fülöpnapai szép idő s a farsangi eső sok kukoriczát hoz. A Fülöpnapai esős idő esetén sem kukoricza, sem bab nem fog teremni. Ha Lőrincz napkor eső esik, a gyümölcs és mák férges lesz. Ha a téli első jégsap hosszú, magas len s erős kender, ellenkező esetben alacsony len s vékony kender fog nőni.

A nagyszonyonapi szép idő általános, bős termés hirdetője stb.

*

A számtalan babonáságot nem is említve, hiedelmek, nézletek s szokások ily, nagy részben naiv és helytelen szabványa inak korlátai között ízi a muraközi nép gazdálkodását. Már pedig ott, hol a folyton növekvő számu birtok-szétdarabolás a birtokosnak birtokához való arányát csak kedvezőlenebbé teszi, mely a mezőgazdaság s állattenyésztésre egyaránt kihat; egyes, régebben ültözött gazdasági s foglalkozási iparágak (dohánytermelés, selyemtenyésztés) megszüntével a nép jelentékeny mellékjövédelmét fosztattott meg, s azok egyikét sem bírja pótolni; hol az örökölt ferde szokásoknak a gazdasági józan elvek hátrányára oly nagy befolyása van a gazdálkodás módja s irányítására; a szorgalom s munkakedv — hogy kedvezőlenebbet ne mondjunk — nem több a réginél; a jövedelem folyton kevesebb, az igények nagysága az élelem s ruházat tekintetében messze felülmúlja a régit: ott a jólét mértéke fokonként lejjebb fog szállni s az elszegényedés, pauperismus általános terjedésének mi sem vágja útját.

A megyei közigazgatási bizottság április havi ülését Svasits Benó főispán Ömlőtlőségének elnökletével máj 15-én tartotta. — Az alispáni havi jelentés tudomásul vétetett. — Zala-Egerszeg város tanácsának és több érdekelt birtokosnak kérvénye, melyben a csáktornya-ukki vasut mentén, a zalaegerszegi állomás közelében egy átjáró létesítése iránt folyamodnak — a kereskedelemügyi miniszterhez pártólólaj terjeszték fel. — A Bóha-János-háza-sümege vasut mentén Rigácsnál létesíteni kért megálló hely iránt pártólólaj terjesztés tétetetik a kereskedelemügyi miniszterhez. — A Bánok-Szent-György Becsehely és letenyei célszerűbb posta-összeköttetés tárgyában tétetett felterjesztés, de a keres. miniszter a tervbe tett új összeköttetés folytán előálló költségűbbet miatt nem hajlandó az új összeköttetést létesíteni. Ha Letenyének a régi, t. i. Kraljeveczel való összeköttetését a járási főszolgabíróhoz előnyösebbnek tartaná a mostaninál, ugy az ez irányú megváltoztatás végett egyesenes forduljon a pécsi posta- és táviratigazgatóságához. — Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy az országos tanítói nyugdíjörvény revidálásához szükséges adatok a miniszterhez felterjesztettek. — A miniszter a csáktornyai képezde tornacsarnokának felépítésére vonatkozó szerződést jóváhagyta. — A miniszter a csáktornyai képezde gazdaságának és az intézet belső felszerelésére ezen időszakban 2711 forint engedélyezett, fenntartván a felszerelés többi tárgyainak beszerzésére vonatkozó további határozatát. — Ezen időszakra volt Csáktornyai főispán Ömlőtlőségével a csáktornya-ukki vasutvonalon által a tanítóképzde telkéből kímélt terület kártalanítása ügyében. Ugyanott a képezde igazgató tanácsával az intézet több fontos dologi ügyét megtárgyalta s ebből kifolyólag a miniszter-

hez felterjesztést tett. — Meglátogatta a hőtői új r. k. iskolát, a bodei r. k. iskolát, volt Sárhidán az iskola új épületének elhelyezése ügyében. Nagy-Kanisznán újabbán több napon át teljesítette a közigazgatási bizottság végzésével elrendelt vizsgálatot. — Zala-Egerszeg rend. tan. város márczius 15-én tartott rendkívüli közgyűlése jegyzőkönyve értelmében a községi elemi iskolák rendes tanítóinak lakbérére 150 frtra emelte s korpótlékkat megállapította, — ugyanitt a községi elemi fiu- és leányiskolákat magában foglaljaadó iskola felépítése czéljából az árjeltes 40.382 frt 83 kr. előirányzattal kiirattott. — Az Arvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál február végén hátralek volt 2535, márczius hónap beérkezett 2518 s így elintézés alá került 5033 ügydarab, melyből márczius hóban elintéztek 2767 darabot s így márczius végén a hátralek 2286 db.

Csáktornya város képviselőtestülete e hó 22-én tartott ülésén a többi közt két fontos ügy nyert elintéztet: Prusatz Alajos városbíró előterjeszt. miszerint Csáktornya város által a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumhoz, az általa a helybeli áll. tanítóképezde építési járulékaéhoz fizetendő 1000 frtos részlet leszállítása iránt beadott kérvény a közoktatásügyi miniszter ur ömlőtlőségét kellemlenül érintette. Zalavármegye főispánja Svasits Benó ur ömlőtlősége ez ügyben személyesen Csáktornyára jött le és itt a városbíróval ezen kérdést alaposan megbeszélte. O mlőtlősége azon óhajának adott kifejeztet, hogy Csáktornya város érdekében a fentjelzett kérvény visszavonassék. Városbíró ur a városi tanács meghallgatása után, a küszöbön levő, több rendbeli iskolai tervekre való tekintettel, ajánlja a kérvény visszavonását. — A képviselőtestület, tekintve, hogy a közoktatási kormány már eddig is kiváló figyelmet fordított Csáktornya és vidéke kulturális érdekeire, — de tekintve, hogy a legközelebbi jövőben létesítendő, elemi és polgári iskolai czélokra szolgáló építkezéseknél a magas kormány erkölcsi és anyagi támogatására a város közönsége bizton számít, az illető kérvény visszavonását határozta el.

Ugyanez ülésen a képviselőtestület tárgyalás alá vette a tervezett iskolaépítési kérdést. Ugyanis az izr. hitközségi iskola felszólítása miatt, de meg a lakosság felszaporodása folytán is, az elemi és a polgári iskola helyiségei szűknek mutatkoznak és sem tanügyi, sem pedig egészségügyi szempontból a czélnak épenséggel nem felelnek meg. Ezenlő fogva a képviselőtestület a kor kívánalmainak megfelelő, mindkét intézetet magába foglaló iskolai épületnek felépítését a magas kormány támogatása esetére — határozta. A képviselőtestület ez ügyben a magas kormánytól kérvényezni fog és a kérvény támogatására főispán urat is felkéri.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Dr. Buzsicska Kálmán** Zalavármegye kir. tanfelügyelője e hó 19-én Csáktornyára érkezett, ahol e hó 20-án a képezde igazgatótanácsa ülésén elnökölt. 21-én délután mint a tanügyi kormány képviselője résztvett a csáktornya-ukki vasut kisajátító-bizottság tárgyalásain, ugyanaznap délelőt meghallgatta az áll. tanítóképző-intézetben az előadásokat. Tanfelügyelő ur 22-én távozott Csáktornyáról.

— **A csáktornya-ukki vasut engedménye** seienek folyamodására a kereskedelemügyi miniszter ur által elrendelt kisajátítási eljárás foganatosítása ügyében e hó 21-én Csáktornyan tartattak meg a tárgyalások az az illető felelkek. A kisajátítási bizottságot Molnár Elek, Ziegler Kálmán és Hajós Mihály képviselték, Lányi Kálmán mint bizottsági jegyző, Izsó Ferencz mint az érdekelt vasut engedményeseinek képviselője vettek részt a tárgyaláson.

— **Óriási tűzvész** dühöngött e hó 21-én este 8 és fél órakor Letenye melletti Póla községben. A nagy szélvész növelte a veszedelmet. Elégelt 14 lakóház, melléköpületeivel, 3 darab szarvarmarha, több sertés és baromfi. Emberélet is esett áldozatul. Ugyanis Gál Katalin 28 éves menyecske, 3 gyermek anyja az égő háza halott, hogy benn levő pénzét megmentse. Ki is hozta szobájából a

pénzt, de midőn a pitvarba ért, ruhája tüzet fogott s elégvén rajta, ugy összeégett, hogy másnap reggel súlyos sebei következtében meghalt. Férje, ki segítségére sietett, összeégette kezeit és arczát annyira, hogy örökre nyomorult marad. Kisebb égési sebeket kaptak még több is. A tűz keletkezésének oka valószínűleg gyújtogatás. A vizsgálat folyik. — Levelezőnk továbbá írja, hogy e tüzestnél nagy volt a vízhiány. Nagy erőfeszítésükbe került a derék letenyei és goricsáni tűzoltóknak a tüzet localizálni. Segítettek még a kottoriak, tótszentmártoniak és tótszerdahelyiek a tűzoltásnál, csak a közeli szomszédok: Becsehely község lakói nézték tétlenül a tüzet és segítséget egyáltalán nem nyújtottak. A letenyei értelmiség közül is számosan jelen voltak a tüznél és intézkedtek a vagyonmentésnél. E község pár év óta 4 ízben lett felgyújtva; minden esetnél bosszút emlegetnek. Biztosítva 3000 frt összegig volt, a tűzkár becslés szerint 20-25 ezer forint.

— **Haldósas.** Baranasits András perlaki, tiszte etben álló polgár, volt városbíró, közs. képviselő s közs. gyám e hó 18-án, 73 éves korában elhunyt. A megboldogult e hó 20-án tételt örök nyugalomra. Temetésén jelen volt a perlaki s vidéki közönség és értelmiség színe java. Nyugodjék bé kével!

— **Letenyéről** írják lapunknak, hogy ott a nemrég megalakult kaszinó könyvtára már 235 kötetből áll. A tagok száma folyton növekszik. — Ugyanott oly nagy a lakáshiány, hogy a tisztviselők közül a sz. györgynapi lakásváltozás alkalmával többen lakás nélkül maradtak. Ez okból folyamodtak a miniszteriumhoz, hogy a bajon segítsen, mert eddig a szalmafedeles ház is jó volt, de most már abból is kikoptak, mivel a kereskedők és iparosok a drága lakbért könnyebben meg tudják fizetni, mint a kevés lakbérletménytel ellátott tisztviselők. Az uradalom segíthetne a bajon, de az is inkább saját tiszteit szorítja ki a tiszti lakásból, hogy 300-500 frtért kereskedőknek adja ki lakásukat.

— **Bartóblaj** terjesztette fel a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez: Csáktornya város előjáróságának kérvényét, melyben a csáktornya-ukki helyi érdekű vasut mentén a város közlegelőjén egy átjáró létesítését s a csapadékvizek czélszerűbb levezetését kéri, továbbá gróf Festetics Jenő csáktornyai uradalmának kérvényét, melyben a csáktornya-ukki helyi érdekű vasutvonalon mentén a rókusi major közelében levő legelőjén egy tüzölés csapás nyitását s két párhuzamos ut elhagyását kéri, valamint Dráva-Szent-Mihály község kérvényét, melyben a csáktornya-ukki helyi érdekű vasut mentén a Dráva-Szent-Mihály Zalaújvári községi úton tervezett utatójáró helyét egy átjáró létesítését kéri.

— **Elgázolás.** A déli vasutnak gyoravonata e hó 18-án éjféltűtán A. Kraljevecz és Kottori közt elgázolt 5 lovat és 2 csikót. A szerencsétlenségnek a pásztorok voltak az okai, akik felügyelet nélkül hagyták a gondjaikra bízott állatokat. A vonatnak semmi baja sem lett, sőt a csupékban ülők észre sem vették a veszedelmet, csupán a kalauzok hallották a csontok recsegését, ropogását. A perlaki járás főszolgabírája ez ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Büntetés e, vagy szerencsétlenség** című, mult számunkban közölt hírtűnköz pótálással írjuk, miszerint Saffarics József, 68 éves felső-domborui lakos martinusveczi presbiterházában e hó 12-én halva találtatott. Az

orvos-rendőri vizsgálat alkalmával, mely 13-án eszközöltetett kiittint, hogy az illető erőszakos halállal mult ki. Minéltogva a hulla 14-én a stridói temetőbe szállittatván, a törvény-széki boncolás 15-én megtartatott. A szerencsétlen, fején kapott sebek után vérömlényben mult ki. Az erőszakos ütés nyomai a fején constatáltak.

— **Az új vasut** „Jenő gözöse“ a kavicszállító kocsikkal e hó 17-én délelőtt 11 órakor rohogott be felkoszoruzva először a zala-egerszegi pályaudvarba. A vonaton volt a vasuti mérnöki kar is. A régen várt vonatnak sok szemlélője akadt. Csáktornya határában is szorgalmasan rakják le a sineket. Hallomás szerint az első gőzmozdony május 6-án indul ki a csáktornyai állomáshól.

— **MEGYEI BŐVÉNY HÍREK** Az amerikai szőlővesszők ellen nagyon panaszkodnak a balatonparti szőlőgazdák. Kezdik kivágni, mert úgy rága azokat a filloxera mint a hazai vesszőket a fejlődésük rendellenes. — A zalaegerszegi főgymnasium ügyében a közoktatási miniszterium határozott Ugyanis a főgymnasium létesítését nem találta teljesíthetőnek. A megokolásban a megyében létező két gymnasium (kanizsai és keszthelyi) is szerepelnek. — Két honvédhuszár e hó 14-én Keszthelyen a gyakorlóterén leeseett lováról és súlyos baleset érte őket. Az egyik mellét sértette meg, a másik lábát

törte. — Nagy-Kanizsán az Atilla-utcai kisdodovádát 11 napra bezárták, mert a növendékek között kiittott a scharlach. — Farkas Miklós csorna-premontrei rendi kanonok, a keszthelyi gymnasium igazgatója 50 éves korában e hó 21-én szívészékhűdés következtében elhunyt.

— **Heti szemle.** Mária Valéria főhercegnő esküvője alkalmából a pápa konszenvének azzal adja jelét, hogy gyönyörű gyémánt nyakéket rendelt meg menyegzői ajándékkul a főhercegnő számára. Az ajándékokat egy pap küldött fogja Bécsbe vinni. — Olyan utalvány úrlapokat terveznek, melyeken az egy forintot meg nem haladó összegeket postai értékjegyekben lehet elküldeni. Az utalvány ára 3 kr. lesz, az egyik oldalára jön a cím, a másikra pedig a küldendő összeget kell levélbélyegekben fe'ragasztani, melynek értékét a leadó pósthivatal készpénzben fizeti ki. —

— **Hőlyagbajok.** Nagyon elterjedtek s makacs természetűnek fogva kinos testi és lelki betegséget okozó bajok. Eme bajoknál az általános gyógykezelés is majdnem lehetetlen. De a legheszebb hőlyagbetegségekkel szemben is hatásoknak bizonyult a Warner-féle Safe Cure, mely a vesék természetes működését előmozdítja, helyreállítja, a gyulladást megszünti, szóval a nyakharttyákat a megbetegedésből megóvja. Hanzely Ferencz ur Pozsonyban a következőket írja: Hatam alsó részeiben éveken át szűró, heves fájdalomakat éreztem s egyuttal hőlyaghurutom is volt. Betegségem elhárítására irányuló minden

kísérletem eredménytelen maradt. Végre 10 hóval ezelőtt egy szerencsés véletlen figyelmeztetett a Warner-féle Safe Curára s alig kezdtem meg a 3-ik palack használatát, bajom máris muld ízeiben volt s nyolce hónap óta teljesen megszabadultam tőle. Kiitőnöknek bizonyultnak a Warner-féle Safe pillulák a gyomorhajónak is, mert jó gyomrot csináltak. Mindazoknak azért kik hasonló betegséghen szenvednek, e gyógyszer használatát melegen ajánlom.

Egy palack ára 2 frt. Kapható az ismeretebb gyógyszerárakban. Főraktár: Szalvator gyógyszerár Pozsonyban és Török J. gyógyszerárában Budapesten. (33.)

Felhívás.

Csáktornya és vidéke értelmisége érzi, hogy egy közös gyűl helyre szüksége van. Ez okból a — csak — szűnetelő régi Társaskör — felújítandó.

Felkéréstnek mindazok, kik hasonlóan gondolkoznak, hogy a kibocsájtandó ivet írják alá és a „Hattyu“ vendéglő nagytérmeiben 1890. évi május hó 4-én délután 3 órakor megtartandó előértekezleten megjelenni sziveskedjenek!

A kötelező aláírási iv csak az előértekezlet után lesz kibocsátva, — és meghatározva, mennyi tagsági díj lesz fizetendő.

A kik netán a kibocsájtandó ivról tévedésből kimaradtak volna ér a Társaskör tagjai sorába akarnak lépni — jelentkezzenek t. Szilágyi Gyula urnál, mint ideiglenes elnöknel.

Kelt Csáktornyan, 1890. évi április hó 19-én.

Több városi polgár.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU 27 ga APRILISA 1890

BROJ 17.

MEDJIMURJE

Urednička pisarna:
Glasni pisar, bratara hifa, 18vo na brodogradnji. — S urednikom moći je svaki dan govorit med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke štude se sadržaja nevinah, naj se pošiljaju na ime Margital Jožefa urednika vu Čakovcu.

Iskusteljstvo:
Kulturna pisatel Filčpova kam se predplate i ostanu pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Študentski glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega činovničkoga društva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Dobro-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomogajućega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Predplatna cena je:
Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Kaj se potrebuje za dobro ližu ladati iliti gospodariti?

II.

Svakomu gospodaru takajše potreben je red. Jeden redoljubni gospodar mora takva dugovanja naprvo jemati, koja zaisto služuju stališa njegvoga tak srećnoga, kak je moguće, vćiniti. Na red pri gospodarstvu nadalje spada, da se svako vu svojem vremenu — nikaj zvun dobe, — i sve tak, kak bi moralo biti, poprimo. Gospodar mora prvlje i ne stoprav, kada je vreme — delati, narediti, kaj domaći obavljati imaju. Za svaku stvar mora on prikladno mesto odlučiti i k tomu pritrirati, da sva dugovanja, koja se potrebuvala jesu, pak onde i nigde drugde spaviju se.

Jeden gospodar mora svoja prijemanja i izdatka marljivo zapisivati, sva pravo zastamenovati i istinski popisak svega svojega vćiniti, njega većput pregledati i s njim svoj imetek primerjati. Prez marljivoga zapisavanja svega, nemore on nigdar prav znati, kuliko je prijel i van dal, ali kaj jošte zaisto ima, i kak se je stališ njegov popravil, ali pogorsal.

Za jednoga gospodara potrebna osobitost je špornost; ona stoji vu pametnom trošenju, i očinski vu prilagodstvu i vćivanju spravljenoja imetka.

Koj ono, kaj si prigospodari, nepricuva, on takaj pri zasluženu nikaj si ne spravi.

Jeden dober gospodar nemora više van dati i trošiti spravljenoja, kak potreboča, negda i nekrivna radost i kadkad pristojnost potrebuje. Nemora takaj potrošiti sve, kaj on prijemlje, nego zdržati mora nekaj za dogodek potreboče, da po tom sebi vekuš hasen priskrbeti, siromakom kaj podeliti i svojem kaj ostaviti more. Koj sve potroši, kaj prime, nebu nigdar na gori rečene potreboče kaj spraviiti mogel. Koj već troš, kak prijemlje, je razspnik i mora s vremenom ali prosjač ti, ali postane jeden vkanitelj.

Najde se vu svakom mestu peldih da su se ljudi povekšega imetka zadobavili, akoprem sprvinci nebi bili velike dohodke imali. Spametno i naedno razdelenje onoga, kaj se je neogibljivo van dati moralo i zdržanje od onoga, prez česa je se moglo biti, pri vñogh postavilo je temelj njihovomu bogatstvu.

Drugi za svoj imetek imaju se svoji skrbjivosti zahvaliti, po kojoj od pokvarjenja obćuvati dugovanja, kojeh tak za potreboču, kak za priliečnost tuliko je potrebno i kojeh priskrbjenje, ali popravek vñogo stroška potrebuje, ako se skrbljivo nećuvaju i neodrže. Kuliko neje stvarih takvi pri

svakem ližnom gospodarstvu? Akoprem vño mala vidiju se, jako vñogo vendar čini njihova vñogoverstnost i vsedilno potrebuvanje.

Jeden stari Medjimurec.

ZABAVA.

Zonska rodbina.

(Smešna pripovest).

Napre povem, da sam mušičkaš vu glavniim varšu pri jednim teatru. Plaču imam toliko, ako bi bil sam, more biti bi preveć bila za moje stroške. Ali znu imam i dvojim decam sim otec. Zsto smo do vezda uvek pošeno vun došli s plačom mojom. Ali od kada je zona-tarifa vpeljana pri željeznici, od onda sam obstreljeni. Kak ne, da svoj rodbini, koju imam, svakomu vezda dojde na pamet, da je Budimpešt vu Magjarskom crsagu, kojega bi trebalo poglednuti. Ali da bi samo tak daleko bila pripovest, bi dobro bilo.

Svi tak misliju, ako vre tak fal putujeju, su ne nore glive jeli, da bi vu glavniim varšu dragoga kvartira i dragu koštu plaćali, nego pogledneju, da najdeju nekakvoga roda, pri kojem se moreju potegnuti. To pak opet mojemu privatnomu peču spada,

da polek moje žene toliko dalečnu rodbinu imam, koja svi samo k nam dođu stanovat.

I za istinu nepovekavam stvar, ako velim, da od kada je zona-tarifa, uprav tridenet i sedem strajnskih sam imel. Vezda izvolite ovoga vugodnoga stališa si premisliti.

Gda sam od moje žene tretju sestričuu k masini sprevodil, malo leži sam se čutil. Doma s mojom ženom smo si rodbinu po red zeli i svi su već bili pri nas. Hvala Bogu, jedencas smo se oslobodili.

Ali tu veselje nam nije dugo trpelo. Na jedenput dojde k nam od moje žene pokojnoga strica šogor iz Podolina s ženom i s tremi decam'. No na to sam počel iz van sebe biti. Vu srditosti sam skorom pol mustače si ogrizel, žena mi se pak počela plakati, kaj su ovi za radostne suze zval'. Beže moji, kaj budem ja ve s ovemi delat?! Jos ni su se prav seli, već sam je moral voditi. Vezda si premislite onu srditost, kaj su ova rodbina, koja nigdar nisu videla ovoga velikoga varasa, — s pitanji meni činili.

Pri svakom velkom stanju su me pitali, da nije je, tko je dal zidati, i koliko košta? Sve auzlage, kaj ih je vu lepših vucicah, pol vure dugo su gledali. Ja sam se tecas s tem zabavljaj, da sem s 12 let starih Stefekom bezal, koj je imal to navadu, da se je lovil odzadi po kočijaj i tak se je hotel pelati. Tak sam ga moral za vuha prijeti i vkrej potegnuti, načem su se svi ljudi smejali.

No, idemo vezda vu Budim — veli teteč. Juš i ta dojdemo k lancatomu mostu. Draga teca, kak je zgleđnula mosta, protestirala, da na to ona gori dene nogu.

Ne, to je ne iz lanca napravljeno, to se sigurno podere. No, onda idemo na ladju — velim — misleći na 30 krcjarov, koje moram vezda taki platiti. Na moju sreću ovo pak je teteč protestiral. On još nigdar nije sedel na takovoj ladji. Sam moral iti šnjimi Margaretovomu mostu. Na sredini jednu vuru su gledali otoka i pod mostom plavajuće parobrode. Medjutim je teteč de belo plaval prek ronte vu vodu; a Stefek pak je drobne kamenje metal na ladju; veki smeh je napravil med ženskami, ako je jeden kamen na skrijak ili na amrelo opal. Beže mili, ako vezda jeden polcaj dojde, na jedenput nas sve nutri odpelja. Na sreću niti glasa smo mu ne čuli.

Na zadnje gori smo došli vu grad. Kada smo na Sv. Gjurgja piau bili, nekaj dobro mi je vu pamet došlo. No, čekajte! Pripetilo se mi je srečno, da sam je vu šklo zvanu masinu spravil, tak, da su niti vu pamet ne zeli, gde su. Na pre sam se veselil, kad sam na on strah mislil, kojega budu ovi čutili, da bude šnjimi doli isla mašina. I bila je i krika i vika tak velika, kakva vu Budinskim gradu još nije bila.

S tem delom sam postigel ono, da su me već nisu hoteli videti. Dimo su hoteli iti. Zalodec njim se je obračal. Sam je spravil na jednu kočiju a ja sam pak pešice išel. Po putu sam iznašel, kak se budem ja nije rešil.

Išel sam k mojemu jednomu prijatelju, jer polek ovoga dela budem njega potrebuval. On mi je obečal pomč. Odonut smo odisli jednomu drugomu prijatelju, koj očale, cilindre i z belim čontom scifranu palicu nosi, s kojmi tak gleda van, kak jeden doktor.

I tu smo se dospomenuli i išli smo svi tri proti mojemu stanu. Do leae smo došli. zmišleni doktor, tojest kojega smo za doktora izrekli, je vuni ostal, a ja sam pak se

skup zrušil, kak smo se dospomenuli, jakost me je tak ostavila, da me je moj prijatelj moral vu moju hižu odvleći. Jako sam javkal, kak da bi najjakaš zimicu imel. Moja siromašna žena se za je istinu prestrašila, ali sam joj posepetnul, da mi nek mira daje. I sva rodbina su javkala i kričala vu koruš, ki debelo, ki tenko. Moj prijatelj je povedal, da ravno onda se je s menom zišel, da sem se zrušil i tak me je dimo donesel. Napravil mi je postelju i vu postelju su me deli i otišel je s tem, da po doktora ide. Za čas je nazaj došel s doktorom — tam vuni čekajućim prijateljom.

S celom znanostjum me je počel viziterati, primal mi je pulzuše, klopal mi je prsa, medtem komaj smo smeħa zadržali. Na zadnje, da me je već dugo vizitiral je rekel, da za neštere vure budem najpogibelneše črne bubinkedobil. No! ne su trebali drugo moja rodbina. Na jedenput su se spravljali i otišli nazaj vu Podolin. Od onda mi je samo to žal, da nisam najprvič pri zóni hasnuval za rodbinu pris rašiti ovu priliku.

Prevodil:

Vugrincsic F.

KAJ JE NOVOGA ?

Manöver.

Njegovo Veličanstvo kralj Ferenc Jožef bude letos vu septembru i to od 13-ga do 16-ga prisustvoval pri velikom Manöveru, koj se bude obdržaval med Nagyváradom i Debreczinom. Stanoval bude vu ka-tetu ondesnjega jednoga gruntaša vu Széketyhídu. Baron Beck vojni šef odputoval je već vu Debreczen, da sva potrebna pripravi.

Nona.

Taj čudnoviti beteg obistinjuje se sve vu vekešoj meri. Iz Szegedina nam javljaju, da i tam vu tom betegu jedna mala devojčica leži. Več je sedmi dan, da spi, negiblje se ništ, ruke i noge su joj mrzle kak, da bi mrtva bila, celo telo joj pobija mrzli pot, nu sree joj tuče a s plučí na lehkom odihava. Ovo deč nahadja se vezda već drugi kret vu ovom položaju; doktori su konstatali, da je to beteg nona zvani, koj se vu noveše vréme na više městah pokažuje.

Potres.

Iz Rima prijavljaju, da je tam na 15-ga aprila bil potres. Ovaj potres bil je od menjše znamenitosti, ar nije velikoga kvara prouzrokoval a sprevodjen je bil s velikim podzemnim stropotom. I iz Zagreba javljaju, da je vu Sv. Šimunu malom selu blizu Zagreba nezdanjva bil potres. I ovaj je bil menjše vrsti, ar nikakvog kvara nije napravil, zvan ljudstvo prestrašil.

Buna.

Da bi ruska rada tabora, o tom smo već od davna osvedočeni; mrti bi već ruski Kozaki po Europi tancali, da je domaći nemiri nebi vu šaku držali. Ruska vlada nije moguća i uz najvešu volju na nikakovu bojnu akciju. Komaj se poduši v jednom mestu nemir, već se na drugom mestu pak dignu. Vezda nam javljaju, da se pripravlja velika buna proti ruskoj vladi vu Poljskoj. Poljaci hoće iz sebe stepati jarem ruski, a to bude bormeš ozbilnoga posla dalo Rusom.

Zločin jednoga doktora.

Na sveučilištu vu Opporto zaprli su doktora Peitas Urbano zvanoga. Tužba je proti njemu, da je s čemerom usmrtil 3 svoje rodjake a to samo iz toga zroka, da more brže k njihovomu imetku doći. Doktor Peitas je jeden od najglasoviteših doktorov portugalskih, zato se svet čudi nad ovim dogodijom. Iztraga bude med ostalim dokazala, jeli krivec, ili nije, ar je jako neverojatno, da bi se jeden doktor na takvo delo odlučil.

Vrušeni most.

Jeden brod idući na potoku Mičiganu vu Ameriki, moral je prejši pod jednim mostom. Buduč je voda jako natekla, stala je tak visoko, da se je gornji del broda za most zadel i to s takovom silom da je mosta na se vrušil. Pri toj prigodi topilo se je više ljudih a i brod je čisto vkvarjen. Bormeš i ovo je čisto američko pripetjenje.

Vtonuli brod.

Iz Melbarua javljaju službeni glasi, da je jeden parobrod vozeći veliki broj putnikov, iz nepoznatoga zroka vu morje prepal i vtonul. Ovom prigodom vtopilo se je 46 putnikov i samo nekoji matrozi su se oslobodili. Kapitana ovoga broda zatužili su pri sudu, ar vele, da je on sam bil kriv strahovitog ovoj katastrofi.

Mladi osloboditelj.

Na rakoškoj mlaki vozil se je ovih danah vu čuan jedanaest lét stari dečec Fekete Imbra. Na sredini mlake začel je komedije delati tak dugo, dok se je čun prehitil. Mali Imbrek neznajuć plivati, bil je vezda vu smrtnoj pogibelji. Ali to opazi Bitchler Ernest zvani dijak, hiti se s opravom skupa vu vodu i srečno oslobodi prevzetnoga Imbreka iz njegovoga položaja.

Zarobljeni knez.

Žalostni odnošaji pokazuju se vu Ruskoj gledeć naroda i vladara. Svaki čas vlove jednoga ili više nihilistov, koji su zapleteni vu urotu proti življenju cesara. Nezdanjva zarobljen je knez Konstantin Konstantinovič, pravi krvni rod samoga cara. Taj pisal je knjigu, vu kojoj govori i popěva proti vladi Ruskoj. Vele, da je otajni branitel nihilistov. No bormeš je žalostno stanje silnoga cara, kada već isti njegov rod pomaže njegovim neprijateljem.

Mrtvi zastupnik.

Zastupnička hiža izgubila je jednoga znamenitoga i vrednoga kotriga. Orban Balaz baron zastupnih narodne stranke vumrl je. Orban Balaz bil je veliki opozicionaleci moćni i mudri branitelj samostalnosti magjarske naše domovine. Ostavil je za sobom imetek od 80 jezer fort. a veli se, da je sve teštamiral na plemenite svrhe.

Kaj je novoga doma ?

Vumrl je Baranasics Audraš preločki, poštenja vrđen stanovnik, negda občinski biro, tutor i prišežnik. Pokojni vumrl je 18-ga, pokopali su ga 20-ga o. m. Pri sprevodu nazoćni su bili vnozi iz Preloka i okolice, koji su vrednomu stanovniku zadnju čast donesli s tem, kad su ga sprevodili na njegov zadnji put. Živel je 73 leta. Naj počiva vu miru!

Nesreća se je pripetila 18-ga o. m. po polnoći med Kraljevem i Kottoribom na željeznici. Vlak je pogazil 5 konjov i 2 zrebiče. Nesreći bili su pastiri zroki. S

vlakom se nije nikaj pripetilo — i to na sreću ar je blizo pogibelji stala. Preločki varm. sudce su iztraga vodili vu tem poslu.

— Saffarič Jozef 68 let stari poljodavec iz G. Dubrave je 12-ga o. m. opal iz najza vu Martinusevci, pak se je tak pobil, da je vumrl. Ovak veliju nje govri bližnji. Ali doktori, koji su ga 15-ga rezparali, veliju, da su ga zaklali. Sud bude vu tem poslu dalje iskal zrok smrti n egvoj.

Veliki ogenj.

Strahoviti ogenj bil je 21 ga o. m. večer ob pol 9. vuri blizo Letenye vu Poli. Zgorelo je 14 hiž s gospodarstvenimi zidi, 3 rgate marhe, više svinj i mladju. Jedna z na je takaj zgorela, Gal Kata, 28 let stara. Nesrećna je po penzeze išla vu goreču hižu, penzeze je vun donesla, ali oprava joj se je vužgala, pak ju tak zežgala, da je drugi den vumrla. Muž njejni joj je na pomoć išel, ali i on se je tak zežgal na obrazu, pak na rukah, da bude na čeli život lazar s njeja. I drugi ljudi su oranjeni pri tem ognju. Prisutni i na pomoć bili su: letinjski i gorđanski ognjogasci, kottoribčani, tószentmártončani i szerdahelčani. Iz Besehelya — bar su blžoji susedi — nigdo nije došel na pomoć. Kvar je do 20—25 jezer fortov; osigurano je bilo samo do 3000 fortov.

Kratke novosti.

Maria Valeria nadherceginja bude i od sv. rimskog otca pape jeden lépi nakit za nagradu dobila, za spomenek rēnčanja. Jeden redovnik bude joj iz Rima ov, s diamantra napravljen nakit donesel. — Bečki peki su odlučili, da budu zemlje za 2 i pol krajeare prodavali. — Peržianskoga cara prva žena je 24-ga o. m. vu Beč došla, da si čei zvraci. Na njejni veliki put sprevodili su ju: cesarski maršal (putni vodja), tri dvorkinje, jedna francuzka gospa, četiri eunuki, tri sobarice i čeli šereg inušov.

Pri galgah.

Nezdavnja jedne ene muža zaradi nje-govoga zlećna jesu na galge obesili. Zna prama na galgi visećemu muža žalostnim srdcem ovak je zdehnela: Lehko je tebi ovdí visiti, ali teško je meni tebe gledati!

I TO JE DOBRO ZNATI.

II.

Redko cvetujuće bilje.

Ima takovih biljah, koja su zbog toga znamenita, da redko kada cvetuju. Takvo bilje je agave zvani cvet, koj vu svakim 100 letu jedenput cvete. Zato redko, gdo ima takovog bilja. Vu Budapeštu samo jeden gospon ima vu svojem vrtu takov 100 letni cvet, koj bude za nekoliko letah cvel prvič ali i zadnjič, ar kada razcvete, taki i pogine.

Novi kruh.

Iznašli su ljudi jeden novi kruh, i to iz hruskovnice ili jabučnice. Vu jabučnicu s cukorom ili prez toga skuhano testo deneju, koje dobro zmesiju s jabučnicom skup, tak kak kruha. Ov kruh predj kak bi se hasnuval, se rezdrobi i s mlekom se kuha. Moći je i samoga hesnuvati; veliju, da je jako dober.

Kada su iznašli parazole?

Kada su iznašli parazole iliti kišobraue? to nije moći zasigurno znati. Ali to se zna, da vu letu 800. po narodjenju Kristuša su vre-

hasnuvali k parazolu spodobnu stvar. Alcin biškop je 802-ga leta Arno biškupu poslal jednu, k ambreli spodobnu stvar, komu je sledeće pisal: „Ovdí vam pošiljam Veličastni Gospodin nekakvu spravu, s kojom budete si mogli svoju postenje vrednu glavu proti dezdju si obraniti.“

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Jestvina. — Az étel.

III.

— Ovo je sir.
Ez a turó (sajt).
— Sir ima béla boju.
A turónak van fehér színe.
— Sir napravljen je od mleka.
A turó tejből van készítve.
— Sir delaju od kravjega, kozjega ili ovcinjeja mleka.

A turót készítik tehén, kecske vagy juhtejéből.

— Mléko se vije vu mlecnjake (stulice).

A tej a tejesfazekakba, köcsögekbe öntetik.

— Na toplom mestu se mléko sgruši (usiri).

Meleg helyen a tej összemegy (meg turósodik).

— Sgrušeno mleko metneju vu cedilo
Az aludt tejet a szűrőbe teszik.

— Iz sira ocedi se sirotka.
A turóból kisz várog a savó.

— Sir se posli i se posuši na suncu.
A turó megszóztatik és megszárittatik a napon.

— Iz melje napraviju kolače i gibanice.

Lisztből csinálják a kalácsot és rétest.

— Kolače iz testa umesiju.
A kalácsot tésztából gyurják.

— Vu testo umesa se kvas, mleko, vrhnje ili maslo.
A tésztába gyuratik kovász, tej, tejfél vagy vaj.

— Vu kolač deneju i sir, mak, orehe i jabuke.

A kalácsba tesznek turót, mákot, diót és almát is.

— Kolače napraviju od ps ničnog, ječmenog, hržnog i hajdinskog melja.

Kalácsot csinálnak buza, árpa, rozs és hajdinalisztból.

— Zlevanjke napraviju od kuruzne melje.

Prószát (málét) kukoriczalisztból csinálnak.

— Kolače i gibanice pečeju vu p'čnici.

A kalácsot és a rétest a kemenczében sütik.

— Koj za svakim jelom segne, on je lakoven.

Aki minden étel után nyúl, az torkos.

— Kada je človek gladen, sve mu ide vu tek.

Mikor az ember éhes, minden izlik neki.

— Glad je najbolši sokáč.
Az éhség a legjobb szakács.

Pitje — Az ital.

— Za jelom navadno i pijemo,
Étel után szokás szerint iszunk is.

— Pilo je za hranenje tela tak potrebno, kak jestvina.

Az ital a táplálkozásra ép oly szükséges, mint az étel.

— Najzdraveše pitje je voda.
A legegészségesebb ital a víz.

— Voda neima nikakvu farbu.
A víznek semilyen színe sincs.

— Voda je kapljiva, tekuća i čista.
A víz csepfolyós, folyékony és tiszta.

— Voda je prekvídljiva kak glaz.
A víz átlátszó mint az üveg.

— Nečista voda je kalna.
A nem tiszta víz zavaros.

— Vu zdencu je voda čista.
A kutban a víz tiszta.

— Vodom i hranu kuhamo.
Vizel étel is főzünk.

— Vu potoku voda teče.
A patakban víz folyik.

— Vu mlaki je stoječa voda.
A tócsában álló víz van.

-- Ima i kisele vode.
Van savanyúvíz is.

— Vodu kiselicu pijemo s vinom.
A savanyúvizet borral is isszuk.

Gabonaárak. — Cena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frt kr.
Buza	Pšenica	8 — 25 —
Zab	Zob	8 — 25 —
Rozs	Hrž	7 — 50 —
Kukoricza	Kuruza	5 — 40 —
Árpa	Jecmen	7 — — —
Fehér bab	Grah beli	6 — — —
Sárga >	> zúti	4 — 50 —
Vegyes >	> zmešan	4 — 50 —

LOTERIJA. Bpešt 20. aprilisa 1890.
44 56 31 64 76

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF.

Hirdetések.

771. tk. szám 90.

Arverést hirdelmény kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak Novák József végrehajttást szenvedő elleni, 92 frt 87 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajttási ügyében a nkanizsai kir. törvénysezék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő gardinoveczy 33 sz. tkjkrben 40, 140, 142, 789, 808, 959, 1148, 1150 hr. sz. s, ingatlan $\frac{1}{4}$ részére 433 frt és a gardinoveczy 520 tk. 723 hr. sz. s, ingatlan $\frac{1}{4}$ része 37 fit becsörtékben az arverést czennel megállapított kikialttási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi május hó 10-én d. s. 10 órakor a gardinoveczy községházában megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialttási áron alól is eladattni fognak

Arveezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kikialttott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-ek a bíró-

ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1890 évi márcz. 2-án.

A Csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi
hatóság. 592.

4879 tk. szám 89.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi
hatóság közhírré teszi, hogy Babics Péter
és neje Bazsics Victoria örösi lakosoknak
Blazskovics Mátyás pálovecz lakos cseu
kielégítési végrehajtási ügyében 50 frt tőke,
ennek 1886. május hó 23-ik napjától járó
8 %-os kamatai 4 frt 69 kr. perli 6 frt
50 kr. végrehajtás kérelmi s ezuttal 6 frt
65 krban megállapított árverés kérelmi
költségek behajtása céljából a nkanizsai kir.
törvényszék (perlaki kir. jbiróság) területén
fekvő Pálovecz község 211. sz tjkvében A
f. 33 hrsz. ingatlan a 39 számú házzal
s ehhez tartozó határozatlan legelő s erdő
illetményel az 1881. LX. t. cz. 156. § a
alján egészen 405 frt becsárban Páluo-
veczen a községi bíró lakásán 1890 évi május
hó 19 én d. e. 10 óraker Zsóka Henrik csák-
tornyai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese
közbenjöttével megtartandó nyilvános árverés-
sen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár.

Árverezui kívánók tartoznak a becsár
10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes
papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő
köteles avételárt 3 egyenlő részletben még
pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedé-
sétől számítandó 45 nap alatt, a másodikat
ugyanattól 75 nap alatt, a harmadikat u.
attól 105 nap alatt minden egyes részlet
után az árverés napjától számított 6 %-os
kamatokkal együtt az árverési feltételekben
meghatározott helyen és módozatok szerint
lefizeni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egy-
idejűleg megállapított árverési feltételek a
hivatalos órák alatt a perlaki kir. tkvi osz-
tálynál és Pálovecz község előljáróságánál
megtekinthetők.

Perlakon, 1890. évi február hó 26-ik
napján. 550

Az kötségtelen, hogy gyakran egészen egy-
szerű, könnyen beszerezhető háziszér meg-
lelően gyors gyógyulást szerzett. „A Beteg-
barát” című kis iratban még bizonyítékokat
is találunk arra nézve, hogy még hosszas,
reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyu-
lás állott be. Minden betegnek el kellene
olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete
Lipceben ingyen megküldi.

Öltözetekre való szövetek.

Peruven és Doszking a magas elem-
részsére. előszabott szövetek ca. és. kir. tiszt-
viselői uniformisokra, továbbá hadas-
tyánok túzóttok, turisták és liber-
ákra. Posztószövetek telke és játszoasz-
talokra; Loden (vízáthatlan) vadá-
kabatokra, mosószövetek, utazópládek
lrt 4—12 ig. E felsoroltak sokkal olcsóbbak
mint bárhol és e mellett a legjobb és leg-
tartósabb minőségűek.

JOH. STIKAROFSKY

BRÜNNBEN.

Legnagyobb posztó-raktár az osztrák
magyar birodalomban. Minták hémmentesen
küldetnek. A szabók részére a legszebb és leg-
tartalmasabb mintakönyvek. 10 frton felül
utánvételek hémmentve küldetnek. 200 000 frtot
képvisező állandó raktáram és világ üzlettem
folytán természetesen, sok maradékom van,
és miután lehetetlen ezekből mintákat küldeni,
az ilyen megrendelt maradékokat vissza-
veszem, kicserélem, magam a pénzt visszaküldöm
A maradékok megrendelésénél, szükséges, hogy
azok színe, hosszúsága és ára jelentessék.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel,
olasz és francia nyelven.

531 10—20

Pályázati hirdetmény.

Dráva-Vásárhely mezővárosban — Zalamegyében, Muraközben — a róm kath. elemi iskolánál a leányosztályban a

tanítói állomás üresedésben lévén,

arra ezennel PÁLYÁZAT hirdettetik.

Ezen állomás évi jövedelme 420 frt készpénz, szabad lakás és egy kis konyhakert.

Ezen állomásra tanítónk is pályáhatnak, kik előnyben részesülnek.

Megkiváratatik a magyar és horvát nyelv tökéletes tudása.

Pályázók tetszerelt folyamodványaikat 1890. évi április hó 26-ig legyenek szivesek alólírottthoz beküldeni, mely
napon, mint a választás napján magukat személyesen is mutassák be.

Dráva-Vásárhely, 1890. április 3 án

SZELE IGNÁCZ s. k.

e.p. pléb. iskolaszéki elnök.

574 3—3

BERNYÁK KÁROLY vaskereskedése

Csáktornyan.

Tisztelettel van szerecsém a nagyérdemű közönségnek
JOL FELSZERELT

vaskereskedésemet

ugyszintén következő KÜLÖNLEGES TÁRGYAKAT A
LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT szives vételre legjob-
ban ajánlani, u. m.

érezkoporsók, mezőgazdasági gépek, Pere-
nospora fecskendők

védekező eszköz a szőlőlevélbetegség — a levélhullás ellen
— darabonként 6 frttól egész 21 frtnyi árban.

Csáktornya, 1890. évi márczius hóban.

Kitűző tisztelettel

Bernyák Károly.

Bernyák Károly željezni štacun

vu Čakovcu.

Imam sreću pošt. občinstvu moj dobro VUREDJENI
ŽELJEZNI ŠTACUN, tak takaj slediće POSEBNE
STVARI poleg NAJFALEŠE CENE ZA kup preporučati.
Ito:

Rake iz kovine mašine za poljodelstvo,
špricalke proti perenospora zvanim
trsnim betegu za gorčue gospodare, vu ceni od 6 ft. do
21 ft.

Vu Čakovcu, mesec marcijš 1890.

S izvrsnim poštuvanjem

Bernyák Károly.

565 6—6